

Original side 49:

Tårneå Lappmarck

Anno 1709 den 1 Februari hölts Laga Ting i Torneå Lappmark med Allmogen af Sigge- och Tingewara byar uppå Jukas Järfwi Tingsställe, när warande Inspectoren och Befallningsman welbetrodde Salomon Steigman med föliande Nämдемән:

Nils Mikkelsson i Siggewara	Olof Nyman i Tingewara
Olof Henriksson Kyrkiowärd	Per And. Näfwa i Siggewara
Lars Andersson Lalla i Tingewara	Lars Gunnar i Tingewara
Johan Olsson i Siggewara	Henrik Biörndal i Siggewara
Olof Klemmetsson i Siggewara	Hen. Loica i Siggewara
Per Persson Pocka i Siggewara	

I förstone utlystes Tinget, och åtskilliga Kongl. Mayttz. Placater och Förordningar publicerades Allmogen til rättelse.

Emedan såsom Tårneå Stadz Borgarskap anhälletigen Klaga deröfwer, at Allmogen här samma städes bruka den Osed, at dee skiära buken af alla dee Renskin som dee till salo lembna, och bruka den till Renars Kiörredskap, som länder borgarskapet till stor Afkårtning uti deras handell, Tii när borgarskapet med dee samma komma till Stockholm, och till Kläder

Original side 50:

skola beredas och brukas, befinnas dee så smala och obrukeliga at Semskmakarne lida brist och märkelig Afsaknad der af, och sådana Afstympade Skin ganska ogiärna Kiöpa, Hwarföre blef Lapp Allmogen i Gemen Alfwarligen förbuden wid 40 Mark Silfwmynts. wite och straff, at till annat Åhr sådane Afskärne Renshudar till salo framkomma.

Samma dag stältes för Rätta Lappmannens Per Nilsson Pannackz dätter Ingrid Persdotter, hwilken den 18 sidstledne Octobris födt et Sonebarn som hon låtit kalla Nils, och tilfrågades hwilken rätta barnfadren wore? Swarade, at Handelsmannen ifrån Tårneå Kristian Elingius Gifter Man, har henne belägradt första Qwällen som borgarskapet nästledit Åhr kommo hiit opp till Jukasjärf som warit anten den 25 eller 26 Januari 1708, skolandes Kristian ropadt henne in uti sin Stuga, till at igensy dess Stöflor, hwar om han dock sedan icke talte, utan sändt sin dräng Nils Winter i Prästegården efter dricka, slagit der på dörens låås, och då dee wore allena inne, belägrat henne neder på Gålfwet, brede wid dören, sedan Kristian i hastighet sönderrifwit hennes byxor, som Lapska Qwinfolkan bruka för underkläder, och skall fuller Ingrid i för-

stone nekadt till hans begiäran, men omsider efterlätit honom sin willia, Sedan det war skiedt har han gifwit henne halft Qwarter tobak och låtit henne bortgå, för än drängen Nils Winter Kom tillbaka. Kristian Elingius framropades, som sade, at detta är een obewiistlig beskyllning, han aldrig haft med denna Kåna beställa, eller weth sig en gång sedt henne uti sin Stuga, och aldrig kändt henne för än sidstledne Julehälg, då hon inkommit

Original side 51:

uti Jöns Ståhl-nacks stuga, och tagit honom i hand och Johan Ståhl-nacke som der inne war, underrättade honom, det wara den samma som beskyller honom at hafwa legat hoos sikh, hwarföre och Kristian strax opstigit och gått der ifrån, men hon fölgdt honom efter, och welat tala med honom, det han wägradt, och sagdt sig ey willia swara henne för än uti Tingsstugan, det Kånan och tilstod sant wara, Nembl. at Kristian ey wille Gifwa sig i tahl med henne.

Lappmannen Nils Henriksson Winter underrättades noga hwad en Ed har at betyda, och sedan, han wittneseden hade aflagdt, sig förledit Åhr fördt Elingi Raida eller Reenlass hiit till Jukasjärf, hwar opå han een eftermiddag sedt denne Kåna inne hos Kristian, ståandes wid Spiisen, då Kristian skickadt honom i Prästegården efter dricka, Kunnandes han icke wetta om Erik Thomassons Son Erik Eriksson i Laino war och där inne eller ey/:som nu är fråwarande:/Men då Nils kom tillbaka med dricka, war Ingrid utgången och några andra Lappar der inne, mera sade han sig intet hafwa at wittna i denne sak.

Ländsmannen Per Jonsson i Tingewara som af Kristian påberopades, wittnade sedan, det Kånans fader Per Nilsson, har en gång uti dryckas måhl sagt, Kan skie, Anders Henriksson i Tingewara by har besofwit min dotter. Per Nilsson tilstod sig hördt såsom et Spargament der om, men dottern har endast bekiändt på Kristian Elingius. Per befaltes at nämbna den Persson som honom förebrackt, det Anders Matti trode belägrat hans dätter? Swarade, som skulle den sagan kommit ifrån Prästegården, dock kunde han icke wiisa någon wiss Sagus man. Föregående sak lemnades Parterna till bättre betänckiande om Sanningens till Öfwer morgon eller den 3 huuis.

Original side 52:

Nämдемannen Nils Mikkellsson i Siggewara Opsteg, och berättade huruledes hans Swåger eller hustrus broder Olof Rasmusson, hemma i samma by om 53 eller 54 Åhr, är förledne Michelsmässo tiid blefwen död uti Skogen, der mågen Lars Nilsson om sine 24 Åhr och hans hustru Kirstin Olsdotter om 20 Åhr, warit med honom, Och som den döda Kroppen skall funnitz Ärrat, särdeles wid Tinningen, därest hufwudskålen för menes blifwit bräckter, inbillar han sig at Mågen Lars Nilsson har bracht honom om liifwet. Lars förekal-

lades och tilspordes, huru och igenom hwad tilfälle, som Swärfadern död liutit? Tå Refererade han saken sålunda, at förledne höstas skall hans Swärfader Olof Erasmundsson, en tiid warit siukliger utaf hosta och bröstwark, och enär han med honom och hans hustru, strax efter Michelsmessotid farit tillbaka uhr Renskogan/:där dee sig en tiid uppehallit:/och woro på wägen heemåth till bostället Jockewouma, skall han siuknadt om Söndagen som war den 11 october och dödt fredagen efter eller den 16 Dito. Lars Spordes om Swärfadren har legat till sängs? Swarade, det han, liikwähl gått uppe, och dödt under Resan, skolandes Swärfadren gått föråt och mågen der näst som ledt tree Renar med sig, och hustrun der efter som och förde två stycken Reenar, Enär Lars, uppå första dagsresan stadnade en gång efter till at äta bär af Jorden, hörde han ett Smäll eller Skått, hwar med han oplyfte sit hufwud, och såg Swärfadern liggia framstupa på wägen, Lars steg till honom som äntå war i liifwet, lade hans hufwud på sit Knä, men med det samma skall han dödt, Lars och hans hustru lagdt den döda Kroppen i en Ackia och fördt den med sig heemåth, men ingen blod kommit ifrån honom.

Nils Mikkelsson utsade, at Lars tilförenne

Original side 53:

haft annor berättelse för honom och Nämдемannen Lars Andersson Lalla samt Per Henriks-son ifrån Rånualla by, Nembl. At Olof har dödt i Reenskogen för än dee begafwo sig på Reesan, som Lalla besannade, och Lars måste tilstå, med swar, at han tyckte det intet stort haft at betyda, hwad han före sagdt, allenast han nu in för Rätta säger Sanningen. Nils Mikkelsson föregaf som skulle Lars welat intala sin Swärfaders broder Jon Erasmundsson till at dräpa Swärfadren. Jon tilstod det samma, säyandes, at Lars bedit honom sökia tilfälle at få dränckia honom hwilken begiäran Lars haft, Lidet före än dee foer i willrenskogen i denne höst, hwarföre han skall lofwadt till Jon, Par Räfsaxar, och det för den ordsak at Lars sedan kunde allena få blifwa ägare till bostället och Swärfadrens ägen- dom, emedan han förmärkte, at Olof war sinnad til at gifta sig andra Gången.

Till detta nekade Lars och bad Jon skaffa wittne. Lars Nilssons hustru Kirstin Olsdotter framkallades med åtwarning, at bekänna och uppenbara Sanningen, huru och på hwad sätt som hennes fader är blefwen död, hwilkan utsade, at då dee litet efter Michels- mäso begåfwo sig ifrån Reenskogen heemåth har hennes fader icke synts eller Klagadt sig siuker, doch uppå första dags resan blifwen oförmedeligen död, wid Pass et bysse skått ifrån henne, men som på begge sider om wägen wäxt tätt biörkriis, som till een dehl öfwerhölgede den samma, Kunde hon då, hwarken See fadren eller sin Man, som gango för henne, utan i det hon gick och hämptade bär af Jorden, hörde hon en smäll, men mente at Kiälcken som war under den lilla båten som dee förde hade gått Sönder,

derföre gaf hon sig intet illa där wid, utan då hon kom

Original side 54:

bättre
fram och såg at hwarken Kiälkan eller båten war sönder och fadren låg på vägen, och hennes Man stod breda wid honom, blef hon så illa tilfreds, at hon der öfwer swimmade, hennes Man kom så till henne, säyandes, iag war och rädder at du skulle döo så wähl som din fader. Hustrun frågade, då hon kom sig före, huru det kommit till at fadren dödde så hastigt, Lars swarat, det är nu skiedt som skiedt är, hafwandes Lars burit byssan på Axlan och gått näst efter fadren; Medan Kirstin låg Afswimmadt eller till des hon förmådde gå längre fram, har Lars lagdt fadren i Ackian, och en Rana öfwer honom, seendes hon at blod war på Jorden där fadren dödde, men af tagen förskräckelse, torde hon icke skåda Kroppen. Enär dee kommo hem med Liiket hafwer Olof Erasmundssons broder Jon Erasmundsson funnit sig iifrih, at han icke gått sig tid till at opkarka Attkian, utan slitit Karckbanden sönder, och då täcket aftogs, har han sedt hufwudet alt öfwer blodigt. Larses Moder Brita Olsdotter/:nu frånwarande:/och Anders Jonsons hustru Margrete Henriksdotter, Lars Nilssons Syster Margrete Nilsdotter, hafwa två dagar efter heemkomsten tagit liiket uhr Attkian och det besichtigadt, men Kirstin har ey haft dristigheet vidare at beskåda sin faders Kropp.

Förberörde Anders Jonssons hustru Margrete Henriksdotter i Sigge-wara, wittnade efter aflagd Ed, at några dagar sedan som liiket hemkom, har hon Kommit Kiörandes till Olof Erasmundssons hemwist, då Attkian med liiket blifwit i Kåttan indragit utaf Johan och Lars Nilsson, då Kroppen Optogz, befans den blått och naken, och allenast byxorna på honom, hwilken war all blodig på högra sidan om

Original side 55:

Hufwudet och Kring halssen och Näsan, men icke såg hon neder i Attkian huru mycken blod ther war, ey heller skådade hon liiket på wänstre sidan, eftersom den wändes neder, reste altså ther ifrån för än deth blef twättadt.

Lars Nilssons Syster Margrete Nilsdotter som warit tilstädes enär liiket togs uhr Attkian och det samme twättade, berättade uti Edstad, at hufwudet warit blodigt på bägge sider och under Näsan, under hufwudet har legat en gammall Reenskins mudd som äfwan war allöfwerblodig, den Lars, då han dödde, har lagdt under hufwudet, hwilkan Lappmudd war fastfrusen wid håret, men ey märkte Margrete om hufwudskålen war bruckt eller ey, dock syntes på andra siidan om hufwudet, huden afskuffat eller afstött, et såår äfwen liika på Axlan och störste slaget på Näsan, men ey kunde hon wist wetta om dee samma förordsakas hans död, det hon dock hoos sig hemligen inbillade, Margrete har derföre frågadt sin broder huru som desse

sår Kommit på Liiket? Lars swaradt, at den Reen som fölgdt efter Attkian der liiket låg, har trampadt der på, hwilket föll henne otroligit, hälst som hon hörde, at Olof Rasmundsson dödde så hastigt och aldrig förspordtz siuklig. Margrete sade sig och bedit Anders Jonssons hustru Margrete Henriksdotter hielpa henne twätta liiket, men hon ey welat, efter som hon så wähl som denne Margrete inbillade sig, at dess hastiga död icke utan någons wällande wore förordsakadt, Margrete torde ey heller säya för sin Man Lars Erasmundsson som utan för dören hölt på at giöra Liikkistan, dee teckn som hon på liiket Märkt och sedt, aldenstund hon bar fara, det hennes Man

Original side 56:

torde förebrå sin Swäger derföre, och han äfwen några märkelig skada honom tilfoga.

Den 3 Februari 1709 höltz vidare Laga Ting i Torneå Lappmark uppå Jukasjärfwi Tingställe.

Tå blef Lars Nilsson vidare för Rätta fremkalladt med förmaning at bekänna Sanningen, huru och på hwad sätt hans Swärfader är blefwen död? Tå utbrast han med sådane ord, at Swärfadren wore med Menniskio händer dödat. Honom spordes af hwem och huruledes? Swarade, sig ty wære dee samma giordt på föliande sätt, At sedan Lars och hans hustru Kirstin Olsdotter inbillade sig, det Olof Erasmundsson som war Änklinga, torde Komme at gifta sig, och dee således mista bostället el. någon deel af hans ägendom, skola dee bägge satt sig i sinnet, at taga fadren af daga, på det dee måtte få blifwa huusbonde och matmoder i huset, och besittia hans Ägendom, och som han den gången tyckte sig hafwa tilfälle thertill har han, då Swärfadern gick för åt, och af intet argdt wiste, eller kom sig at achta, slagit honom med byssan således, at Lars hållit uti sielfwa byss pipan och wändt bysselåset emot Swärfadrens hufwud, och så Alfvarsamt tilslagit, at han Kullfallit, och i dee ordan uthbrustit, hielp Herre Jesu, hwar med hans hustru skall framkommit med en gammall Lappmudd som låg i båten, Swept den Kring om hufwud, och den samme hårdt tilhållit, till des fadren war aldeles död, då dee bägge skola hulpits åth at denga wallmars tröyan af den Kroppen, och lagdt den uti een Attkia, som sedan af Renarna blef hemdragen, aftalandes sins emillan, at ey uppenbara huru som han blifwit död.

Hustru Kirstin Olsdotter nekade aldeles sig warit i samråd med sin Man till at dräpa fadren, det hon fuller inbillade

Original side 57:

Wara skiedt,
men af fruchtan, det han äfwen torde henne liifwat af hän-

de, dristade sig icke, medan dee wore hemma i gården, at säya honom något emoth, eftersom han skall sagdt åt henne, där du detta för någon Menniskia uppenbarar, skall du fara samma wäg som din fader, men så snart hon Kom ifrån honom och råkade annat folk, har hon det så oförmärkt berychtadt, så wähl för Ländzmannen Henrik Jonsson i Siggewara som Nämдемänner Lars Andersson Lalla och Olof Klemmetsson samt Klockarens Lars Johanssons hustru Karin Mikkelsdotter, enär liiket allhålgonedag begrofs.

Ländsmannen Henrik Jonsson wittnade Edeligen, at då begrafningen Allhålgone dag skiedde, har hustru Kirstin bedt honom, det han skulle beskåda hennes faders Liik, och där af erfara, hwad död, meen Henrik ey förstådt hwad sådant tahl haft at betyda. Förledne Juhlehålg har hustru Kirstin, som Lars Lalla och Olof Klemmetsson efter aflagd wittnesed utsäya, sagdt för dem, efter som iag samma gång som min faar så hastigt dödde, hörde en stoor Smäll, och ingen war brede wid honom mer än min Man, så lærer Kroppen där han blefwe synter utwiisa dödsmalet, hwar på Olof Klemmetsson skickadt bud till Kyrkiowärden Nils Mikkellsson, och bedet honom optaga Liiket och låta det besichtiga, som ochså skiedde.

Klockarens Lars Johanssons hustru Karin Mikkelsdotter, intygade och Edeligen, at då Olof Erasmundsson nästledne Allhålgone dagh skulle begrafwas, har liiket kommit at sättias utan före hennes stuga men Kirstin kommit ingåandes, då Karin frågade henne, om hennes fader hade länge legat siuk? hon swaradt ney; vidare hwad död han fådt? Hon gråtandes swaradt, Gud weet det, och önskat at

Original side 58:

det måtte Komma till at Ransakas efter hennes faders blod.

Sedan liiket som ofwanbemält är blef uhr Grafwen uptagit, och det besichtigadt af Kyrkioherdens Elingi Kiäreste hustru Susanna Wannea, Kyrkiowärdene Nils Mikkellsson och Olof Henriksson, Ländsmannen Henrik Jonsson och Kyrkioherdens twänne Söner Kristian och Erik samt Klockarens hustru Karin Mikkelsdotter, och det strax efter Juhl, hwilka weta berätta, at upå högra sidan af håfwudet fins et håhl framom Örat, så stort at et finger Kan där instickas, och på wänstre sidan åtskillige små håhl, derföre och liiket sedermera ey blifwit i Grafwen nedsat.

Hustru Kirstin blef vidare förmant at bekiänna sanningen om hon samtyckt till detta dråp? eller hulptit sin Man därutinnan? Hon Contesterade med Gud och sit Samwete sig wara ther uti oskyldig, och at ther med så tilgångit är som hon tilförenne Refererat och här owanföre är infördt, beklagandes med Tärne, at hennes Man som är af et argt sinne påbördar henne detta oskyldigt, eftersom han förmärker det dråpet af hennes hafde utsägn kommit at uppenbaras, det hon dock till dess han sig sielf bekänt och til Gierningen skyldig förklaradt, ey fördristadt uppenbarligen röya, emedan hon uppå sådan händelse, i dagelig liifs fara har måst med honom sam-

manlefwa.

Lars Nilsson förehölts at ey berätta mera om sin hustru än det som sant wore? han Swarade, efter som hon har bekiändt på mig så bekiänner och iag på henne igen, Men hon förde sin Man i munnen sig strax hårdeligen honom tiltalt, huru han kom at giöra een så grym giärning, han

Original side 59:

skall swaradt henne, iag wiste då intet till mig, ey heller om iag war på eller under Jorden.

Föregående Högmåls sak lades til Rättens noga öfwerwägande, som stadnade uti föliande utslag.

Det will fuller Lars Nilsson i Siggewara by föregifwa som skulle hans hustru Kirstin Olsdotter, warit med honom ense och uti et råd till at dräpa deras fader Olof Erasmundsson, Liikwähl emedan hon 1: ther till aldeles nekar, och 2: befinnas, det hon har gifwit Ländsmannen Henrik Jonsson, Nämde männen Lars Andersson Lalla och Olof Klemmetsson Anledning det wore hennes fader dräpen och hans Kråpp borde beskådas. 3: har hon för Klockarens Lars Johanssons hustru Karin Mikkelsdotter med Gråth och tårar önskad, at det måtte komma til at ransakas efter hennes faders blod, och det begångna dråpet, således förnembligast af henne är berychtat och liiket blifwit uhr Grafwan uptagit och besichtigat hwar öfwer 4: hennes Man, synas wiisa sig förtörnat utbristar med sådana ord, eftersom min hustru har bekiändt på mig, så bekänner iag och på henne. 5: Oppå tilfrågan förklarar Nämde männen, efter den anledning som derom den saken äga, henne hustru Kirstin Olsdotter, aldeles oskyldig till samråd med sin Man om sin faders dödande; Hwarföre blifwer hon och af denne Tingsrätten derföre friikänd. Men Lars Nilsson som tilstår och bekänner sig med berådt mode dräpit sin Swärfader Olof Erasmundsson, således, at då dee bägge den 15 sidstledne october warit på vägen heemåt uhr Reenskogen, Swärfadren satt föråt och af intet ondt wettat, Lars med byssan slagit honom i håfwudet så at han der af Kullfallit

Original side 60:

och dödt; Hwarföre efter Guds Lag Gen. 9 w. 5. Exod. 21. w. 12. Lewit. 24. w. 17 samt Sweriges Lag förste Capitlet Högmålabalkan och 15 Capitl. Dråpm.B. med willia L.L. blifwer Lars Nilsson dömd till döden, hwilken Högmåls Sak doch underställes den Höglöfl. Kongl. Swea Häfrätts högrätt wiisa Omdöme underdån ödmiukeligast.

Samma dag den 3 Februari blef Kånan Ingrid Pedersdotter Pannack vidare förekalladt och alfwarsamt förmant at bekiänna Sanningen

hwilken som har henne med barn rådt? hon nu som före Contesterade med Gud och sit Samwete, at borgaren Kristian Elingius wore den samma, hwilken ther emoth aldeles nekade; Altså inropades

1. Nils Larssons Änkia Karin Amundsdotter i Siggewaraby som warit tilstädes, då Ingrid den 18 october 1708 födde barn, den där efter aflagd wittnesedh intygade, sig wid samma tilfälle hafwa frågadt Ingrid, hwilken som wora rätta barn fadren? den där swaradt, Kyrkioherdens Son Kristian, hwarpå hon strax är blefwen förlosadt af sin barnsbörd betygandes hustru Karin, sig aldrig hördt, det Ingrid warit berychtat för några annan.
2. Klockarens Lars Johanssons hustru Karin Mikkelsdotter wittnade och Edeligen i denna sak således, at två wecker efter Allhäg-
ondtiid har Kånan Ingrid Kommit med sit barn hiit till Kyrkian och ingått uti hennes Stuga, med begiäran, det hennes datter Brita wille gå til Prästegården, och anmoda det finge Ingrid tala med hr. Kyrkioherdens Elingi Käresta Madam Susanna Wann-
ea, men kom med det swar tillbaka at hon ey willa see henne. Kyrkioherden hr. Kristian Elingius

Original side 61:

har strax der efter Kommit gåandes breede wid Klockarens Stuga, där Karin och Ingrid woro stadde, frågandes Karin hwad det wore för en stod hoos henne? hon swarade, at det wore Pannacks datter som wille låta Christina sit oächta barn, Kyrkioherden frågade efter barnfadren, Karin Ullath sig det ey förnämmet/:fast än Kånan hade henne före berättadt, at Kyrkioherdens Son Kristian wore den samma :/Sedan Kyrkioherden war i Prästegården heemkommen, sände han bud efter hustru Karin, och henne där om vidare frågade, men hon swarade som före. Oppå Kyrkioherdens befallning bar hon sedan barnet i Prästegården, då Kånans fader war och där til städes, hwilken utsagt at Kyrkioherdens Son war rätta barnfadren. Enär barnet skulle Cristnas, har hustru Karin förment det Kånans fader, förmedelst brist af andre, kundewara et wittne wid dess dop, men Kyrkioherden swaradt, sig intet willia see honom för sina ögon, hwar om Kyrkioherden så wäl som hans hustru med wåta ogon talt hafwa. Kyrkioherden Christnade altså barnet uti hustru Karins och dess tienstepigas Karin Larsdotters närwaro, och der med skildes dee åth.

Kristian Elingius begiärte, det Opbördstolcken Johan Olsson, måtte säya hwad han hördt talas i denne sak? som Refererade at förledna Julehäg har Per Nilsson Pannack frågadt honom, om han wille samtyckia, det en af hans Sönar ächtade hans datter? till hwilket tahl Johan äy welat swara honom.

Handelsmannen Elias Consten ifrån Torneå utsade och, at nästledne Andersmesso dag, hafwer han med borgaren Henrik Abrahamsson och åtskilliga

Original side 62:

Lappar, såsom denne Pannack och flere warit tilhopa uti een borgare stuga här sammastädes, och Lapparna sutit och talt Lappska språket sins emillan, det Consten icke förstod, utan Henrik för honom berättat, det dee höllo på at tala med een ung Lappdrängh det han skulle taga den till hustru som Kristian hade belägradt? Drängen swaradt, får iag några Richzdaler, så för iag det giöra, men slötz intet vidare. Oppå tilfrågan här om, sade Pannack, det Henrik Abrahamsson har giordt honom det rådet, eftersom det så skulle wara Kyrkioherdens willia. Henrik Abrahamsson war icke tilstädes, så at han uti förberörde måhl afhöras kunde; Till hwilket Kyrkioherden hr. Kristian Elingius aldeles nekade, och i det öfriga sade sig alfwarsamt förmant sin Son at bekänna sin brått där han feelat, men han äfwen för honom förklarar sig oskyldig.

Denne Sak tog Tings Rätten uti noga öfwerwegande, och war dess enfaldige utslag som föllier.

Borgaren Kristian Elingius nekar fuller inständigt sig öfwat Lägersmåhl eller begått enfalt hoor med Ingrid Pedersdotter Pannack i Tingewara by, och sig therutinnan oskyldig förklarar. Liikwäll såsom Kånan ifrån begynnelsen warit ständig wid sin berättelse, i det hon, så wäl wid födslen som barnets dop och nu inför Rätta påstår honom Elingius wara barnfadren, hwilkens berättelsa af Lappmannen Nils Winter så wide understödies, som han emot Elingi föregifwan, tilstår sig sedt denne Kåna inne uti Elingis stuga, samma tiiden efter middag, då han af honom är skickadt i Prästgården efter dricka, som Kånan har berättadt, ifrån hwilken tiid och till dess barnet föddes finnes

Original side 63:

förelupne

38 weckor, som med barnaqwinnors Gång meradels öfwerens stämmer, förutan det, at ingen annan med skiähl eller liiknelse befinnes hafwa warit för henne misstänkt. Tii lemnades Nämde männen som här å orten äro wistandes, at ytra sina tankar efter bästa förstånd och Samwete, anten dee erkäna honom Kristian Elingius bråtzlig i denna sak eller ey? hwilka samhälleligen swarade, sig ingalunda kunna friia honom ifrån denna Giärning; Hwarför i dess anseende så wähl som föregående skiähl, blifr. Kristian Elingius för enfalt hoor sakfält efter .653 Åhrs Strafsordnings 1 § till 80 dlr. och Kånan Ingrid Persdotter Pannack til 40 dlr. Sr.mt. till treskiftes, samt dömde till 3ne Söndagars Kyrkioplicht, liikmätigt Kyrkiolagens 9de Capitels 4 §. Som doch den höglofl. Kongl. Swea Håfrätts högrättwiisa omdöme allerödmiukeligast underställes.

Dato uplästes den Höglofl. Kongl. Swea Håfrätz hög gunstige

skrifwelse af Stockholm den 30 sidstl. October, hwar uti högbe-
melta Kongl. Rätt lemnar nådgunstigt swar opå denna Rättans Pro-
tocoll af d. 4 Februari 1708, angående den emillan Kyrkioherden
här sammastädes wällärde hr. Kristian Elingius och Nämдемannen
Olof Henriksson i Tingewara by ingångne förliikning i det målet,
at Kyrkioherden Elingius, åhr 1706 Söndagen emillan S. Pauli dag
och Kyndersmässo, på Predikestolen fält sådane ord, som skola röra
Olof Henrikssons Goda Namn och Ära, hwilken förliikning
Tingsrätten och understådt sig på Consistori begiäran aldeles
sådant låta beroo, utan sådant höglofl. Kongl. Håfrättans hög-
rätwiisa

Original side 64:

Ompröfwande understält, hafwandes högbeimte. Kongl. Rätt
funnit skiäligit, innan, uti det målet, något utslag falla kan,
det bör en behörig och fulkomblig Ransakning anställas och efter
frågas, om Elingius tilstår sig fält sådane ord som Olof Henriks-
son berättar, eller om han sit föregifwande med wittnen kan be-
wiisa eller icke, I hwilkets anseende denne Rätten anbefalles der
om noga undersökia, och i fall Elingius skulle tilstå, eller öf-
wertygas hafwa fält sådane ord, förhöra, af hwad ordsak han där
till blifwit föranlåten, iamwäll gifwa den Kongl. Rätten wid han-
den hwad som uti dee förre Åhrens Protocoller kan finnas samt
huru med det om Olof Henriksson opkommne Rychte som skulle han
hafwa mördadt sin hustru, må före wetta, samt på hwad sätt han
een sådan beskyllning lagligan ifrån sig gått; Altså till under-
danigst föllie af högbeimte. Kongl. Rättes höggunstige befallning,
är Ting Rättens ödmiuka berättelsa om saksens sammanhang; At sed-
dan Olof Henrikssons hustru Ragnild Andersdotter, war Bartholo-
mei tiid 1705 oförmodeligen och hastigt blefwen död i sin Kåtta,
måde et sådant rychte utspriddas, som skulle hennes Man hafwa
henne mördat och dräpit, hwilket ordsakades däraf, at denne Ragn-
ild hade i liifstiden Klagadt sig för sine Syskon, det hennes Man
wore mycket hård, och ibland henne illa handteradt.

Enär Tinget Ao. 1706 d. 31 Januari hölts här uppå Jukasjärfwi
Tingsställe, angaf Kyrkioherden hr. Kristian Elingius, huru såsom
Olof Henrikssons hustru Ragnild förberörde tiid, är mycket has-
tigt blefwen död, och som rychtet uthkommit, som skulle hon af sin
Man blifwit dräpen, hwilken

Original side 65:

sak, Tingsrätten under noga förhör
företog och Examinerade, men kunde intet skiähl thertill finna,
ey eller fans någon åkoma på dess Kropp, som hennes Syskon
förmente, oansedt den döda Kroppen togs uhr Grafwan, opwarmdes och
noga besichtigades, hwilket ofwanbemelte Ransakning af den 31
Januari 1706 widlyfteligan uthwiisar, dock emedan Lappmannen Amund
Mortensson Kiäppa som haft sin Kåtta näst in till Olof Hen-
rikssons, då hustrun dödde, war då stadder i Norie, blef saken

till annat Åhr differerat hwilkan den 31 Januari 1707, blef lagligan examinerat i samma måhl, men där af fans ey heller några skiähl eller liiknelsar, det Mannen wore wällande till sin hustrus död, hwarföre och Tings Rätten till den höglofl. Kongl. Håfrättens högrättwiisa Omdöme, honom Olof Henriksson derföre friikända. Hwilket utslag den Höglofl. Kongl. Håfrätten d. 22 Aprilis 1707 approberat, som af Lit. A. er at see.

Wid ofwanberörde Tings sluth eller den 4 Febr. 1707 framlade Olof Henriksson en Attest, af åtskillige Personer, underskrifwen lit. B. hwar uti intyges, at Kyrkioherden Elingius samma Åhr, Söndag-en emillan S. Pauli dag och Kynders mässo, på Predikestolen, efters i Prediken fält sådane ord. Ingen nu så lefwa som denne Palosarfware, som nu i Åhr har mördat och dräpit sin egen hustru etz. Och som Olof samme Ogrundade rychte gått ifrån sig, begiärte han, det Kyrkioherden Elingius, för en af Predikestolen så obewiisslig beskyllning plichta måtte. Hwilket Rätten i anledning af Prästerskapetz aller nådigste förunte Privilegiens 24 §, fant nödigt at andraga uti Venerandi Consistorio, med förmodan

Original side 66:

at någon Consistori fullmächtige förordnas, wid samme Saks afgjörande, hwar på Consistorium lembnade Saken under Parternas inbördes Composition, som och skedde uti Befallningmannens wälbetrodde Salomon Steigmans och Rådmannens Johan Pippingz närvaro och tillskyndande, men Tings Rätten utan höglofl. Kongl. Håfrättens tillatelse, ey understod sig, samma förlikning at confirmera och saken nederläggia, hälst som Kongl. Mayts. höga Interesse torde komma at wersera der under, som Protocollet den 4 Febr. 1708 omständeligen utwiiser detta föregående som Korteligen är infördt, är saksens rätta sammanhang.

Hwar med Kyrkioherden Elingius tilfrågades, om han widkiändes sig sådane ord fäldt på Predikestolen om Olof Henriksson som ofwan påberopade Lit. B. honom påbörder? hwilken fins underskrifwen af Rådmännen i Torneå Johan Pipping och Nils Bäck, handelsmännen Anders Buhrman, Torfast Börrier, Torfast Abrahamsson och Niclas Pipping samt 3ne Lappländsmän och 4 stycken Nämde män, eller om han äskade wittneseden af dem? Swarade, at han ingen ed fordrar i den saken, kunnandes ju icke neka, sig förehållit allmogen at taga sig till wahra för sådane grofwa Synder som Pahloborfwara berychtades. Och som han den gången har Predikadt Finska:/hwilket besannades:/men ingan pur finne är, utan det språket honom swårt faller, torde han i orden vidare hafwa felat än som meningen warit, och beder höga Öfwerheeten ödmiukeligen, det hans brått därutinnan kända honom, som en åldrig, och snart utlefwane Prästman

Original side 67:

på en afsides ort i Fiällmarcken sitttande, hög gunstigast för-låtas. Widare spordes, af hwad ord sak han blifwit föränlåten, at uthbrista i sådane ord? Swarade, at Såsom Olof Henrikssons hustru blef hastigt död och hennes Syskon berättadt, det hon i liifstii-den Klagadt sig öfwer sin Mans haat och stränghet emot sig, blef rychtet här å orten allmänt, som wore han till hennes död wällan-des, det och Kyrkioherden Elingius iamwäll uti enfaldigheet, kom at nämna, i mening, at Allmogen som förbemelt är, skulle där af taga sig till wahra för Grofwa Synder och miistgiärningar, anhål-landes iamwäll, at denne Tings rätten täcktes och i ödmiukheet för honom bedio, det hans förseende i detta måhl, torde med nådgunstigt Omdöme blifwa Ansadt och uthtydt, hwilket efter hans trugne begiäran togs ad notam.

Den 4 Februari 1709, Continuerades med Tingz hållandet i Torneå Lappmarck uppå Jukasjärfwi Tingsställe.

Eftersom Lappmannen Amund Pålsson som för detta bodt i Tingewara by, och nu i Norige är död blefwen, befinnas hafwa förfarit 2ne Renar, En Ox Reen och en Way Ren för sin Styfdotter Lotta Lars-dotter, och Noriges karlen Nils Mortensson tilstår sig hafwa bemte. Amund Pålssons Renar om händer; Tii befaltes Nils Mortens-son, at tilställa Lotta Larsdotter der af, en Ox Ren och en Ren-kalf, hwar till Ländsmannen Per Jonsson bör wara henne adsisterlig.

Anders Persson i Tingewaraby tiltalte sin Swägers Olof Henriksson Turkis hustru, Brita

Original side 68:

Larsdotter, som skulle hon för fyra åhr sed-an, wid hållit arfskifte efter dess Swärfader Lars Persson Pingi, undantagit två stycken way Renar, och een worso eller tree Åhrs Ox Reen, deraf Anders nu söker sin part, williandes denne sin be-rättelse, med Lars Nilsson Eiras wittnesmåhl bestyrkar, hwilken föregaf sig hördt det tahlet af Ländsmannen Henrik Eriksson i Siggewara, hwar till han doch nekade; Så emedan Anders med inga Giltige skiähl kunde denne sin Arfsfodran bestyrkia, och dee andra Arfwingarna särdeles Ländsmannen Per Jonsson nu tilstädades, ey wiste sig äya någon vidare rätt; Tii förklares Anders Perssons Kiäramål härutinnan af intet wärde.

Henrik Mikkelsson Ullat i Pallockawara och Siggewara by, som öf-wertygades at hafwa förledna Juni Månad wid fiskestället Wattes-järfwi, uti brukzskrifwarens Samuel Mörtz hustrus Gjertrud Stef-ansdotters och gamble Nämдемannens Henrik Erikssons närwaro, slagit Jöns Mikkelsson en Pust, Sakfällas efter det 13 Cap. Såram. B. med willia L.L. till 3 Mark Silfwermynt treeskiftes both.

Alldenstund Jöns Mikkelsson Ullat i Siggewara by, månede förledit Åhr tilstå, sig för Tre[?] åhr sedan hafwa belägrat sin tienstepiga Kånan Elin Larsdotter, och de som ämbnat war, inga lunda willia ächta hwar andra; Tii Sakfälles Jöns Mikkelsson Ullat för Lägersmåhl, efter Kongl. Mayts. Resolution af den 2 Januari 1694, till 40 Mark Silfrmyndts. böter. Sammaledes för Kånan

Original side 69:

tiden warit hans tienstepiga, och nu andra gången låtit sig belägra 40 Mark Silfr. myndt. till treskiftes, Skolandes Jöns liikmätigt Kyrkiolagens 9 Capitels 4de § undergå uppenbar Skrift och kånan twänne Söndagar stå på Plichtepallen för än hon blifwer absolwerat. som den

Så wida Johan Larsson Påfwe tilstod, det hans tienstedräng Anders Persson som hos honom är blefwin död, har lemnadt efter sigh Åtta stycken Wayrenar, Twenne Ox Renar och två stycken wonglar eller två åhrs Reenkalfwar, af huilka han förledit åhr låtit hans moder Marta Andersdotter bekomma Tree stycken Way Reenar och en Ox Ren, dee öfriga med sedermera fallna Alstret, behåller Johan Påfwe för Liikstohl, och dess med Renarna hafde beswär. Förberörda fyra stycken Renar lefweraras till Olof Andersson i Koyfwakyhla och Torneå Sochn, at föras utföre, hustru Marta tilhanda.

Anders Eriksson Ståhlnacke angaf för Rätta, sig förledne Allhålgone tid kiöpt en Wongell eller Twå Åhrs Wayreen för 4 Dlr. Kopp-armynt utaf Jöns Amundsson i Tingewara, hwilken Per Persson i samma by, emothtagit at skiöta, och satt Ståhlnackens Märke på honom, men förledne Andrea tiid kommer Anders Nilsson i Tingewara och borttager samma Ren emot hans willia, påståandes at Anders Nilsson therföre plickta måtte och honom Ren återställas. Anders Nilsson

Original side 70:

bekiände sig tagit samma Ren ifrån Per Persson eftersom Jöns Amundsson, her emot dess fordan lofwadt honom den samme. Men

såsom Anders Ståhlnacke har berde. Ren af ägaren riktigt opkiöpt; Tii bör Anders Nilsson den samma Ståhlnacken återställa. Och som han således olåfwandes, tagit och röfwat oftaberörda Ren ifrån den som honom i hand om hade, Sakfälles han för Råån till sina Sex Mark Silfrmd. till treskriftes, efter det 41 Cap. Edsores balken L.L. och dess 1 §.

Anbelangande det hoos Lapp Allmogen utkomne ryckte, som skulle för några Åhr sedan någre Renar sluppit ifrån gamble Per Jonsson i Tingewara till Jon Nilsson Nortto i samma by, och där blifwit slacktade; Så emedan uppå noga undersökning, inga skiähl thertill finnas, och Per Jonsson sade sig intet beskylla Jon Nilsson therföre, utan dem emillan wara en god wänskap och godt förtroende; Tii ansades Allmogen i gemen, det ingen må här efter föra et så ogrundat rychte, fast mindre Jon Nilsson therföre för wiita wid lagligit straff tilgiörandes.

Mikkel Mikkelsson Ullat i Siggewara by, tilstod sig Edeligen willia besanna, det har Ao. 1707 om Sommaren, till honom neder ifrån Landsbygden kommit en utaf Torneå borgarskaps Lass Renar, hwilken Mikkel haft under sit förwar, tils två dagar för Thomas mässo samma åhr, då borgmästaren där sammastädes

Original side 71:

Sahl. Johan Kohre kommit till honom, rest opp åt Lappmarken och emottagit samma Ren, med lofwan at förän utföra till ägaren. Sedan har Mikkel ut af handelsmannens wäll. Jakob Biörns Reenwacktare Nils Nicka blifwit underrättat, huru den Ren som för honom bårtkommit, warit till färgen och flere dess egenskapar, däraf han förwisso förstådt, det wara samma Ren, och den således Handelsmannen Jakob Biörn tilhörig. Borgmästaren Kohre har och gifwit till Mikkel En Carolin för det han under ofwanbemelte tiid förestådt oftårörde Reen. Hans Klemmetsson i Sattajärende och Henrik Eriksson i Kienosoando utläto sig och, med Ed, då påfordras, kunna betyga, at hr. Borgmästaren Kohre har under samma sin Resa, tagit een borgare Ren till sig ifrån Mikkel Mikkelsson Ullat.

Sidst oplästes Opbörds Längden för innewarande Åhr af Sigge- och Tingewara byar, och befans riktig.

Original side 71:

Anno 1709 den 8 Februari hölts laga Ting i Torneå Lappmark uppå Enotäckis Tingställe med Allmogen af Sondawara, Rånulla och Pälldojärfwi byar, närwarande Inspectoren och Befallningsmannen wellebete. Salomon Steigman med fölliande Nämдемән

Nils Nilsson i Sondawara
Johan Hansson i Sondawara
Jöns Mikkelsson Kyro
i Pelldojärf

Anders Andersson ibm.
Per Eriksson i Pälldojärf

Åthskilliga Kongl. Maytz. Placater och Förordningar förelästes Allmogen till rättelse.

Löskar dräng Anders Henriksson i Sondawara framkom

Original side 72:

och bekiände sig den 6 Januari 1708 besåfwit Olof Johanssons i Kittilla dotter Margrete, enär dee bægge warit till tienst hos Lars Persson Perå i Kautokeino, hwilken Margrete den 5 sidstledne October födt en dotter som är Kalladt Margrete och ännu lefwer, hwilket Kånan och bekiände, men föregifwar, som skulle han lofwadt henne Ächten-skap, som hon doch med inga skiähl eller teckn bewiisa Kunde. Anders ey heller uppå intalan eller Alfwarsam förmaning will ähta henne; Hwarföre Sakfälles Anders Henriksson till 40 Marck Silfr. myntz. böter för Mökränkning, efter Kongl. Mayts. Resolution af den 2. Januari 1694 och Kånan Margrete Olofsdotter till 20 Marck alt til treskiftes, samt bægge uppenbar Kyrkioplickt, Liikmätigt Kyrkiolagens 9 Cap. 4 §. Till barnfödan erkiännes Anders Årligen bära åthgifwwa Twå Caroliner, till dess barnet Kommer till dee Åhren, at det sig sielft födan förtiena Kan.

Lapp Allmogen af Koutokeino by, förbiudes här med wid 40 Mark Silfr. mts. straff och förlust af arfwoda sino, at tilfoga Erasmund Nilsson i Sondawara intrång eller Åwärkan uti det mindra Riggasjärfwii och Norra Warckejaur, emedan samma träsk efter Protocollet af den 11 Februari 1704 hörs under Sondawara by. Och där några Koutokeino Lappar här efter sine fiskewåner der sammastädes utkasta, så tilllåtes Erasmund, dem till widarmähle optaga till lagligt utslag.

Det framkom för Rätta Per Olsson ifrån Monianiska by och Tårneå Sochn, och gaf tilkiänna, huru såsom hans fader Olof Thomasson,

icke har tilfulle, at låta honom förblifwa oppå sit hemman i Monianiska

Original side 73:

Per eii heller för sin bruckeligheet skull till Soldat duglig, begiärandes altdy at få optaga sigh boställe här i Torneå Lappmarck och Pelldojärfwi by, wid en ort Angra raa, derest Pål Sarresson tilförenne bodt, som farit öfwer till Norige, och igenom dess skrift af den 20 Februari 1707 samma ort opdragit till Per Olsson, hwilken och påtager sig tilkommande Åhr 1710 will Gud, betala så stoor Skatt som Pål Sarresson tilförenne utgiordt, Nembl. Twå dlr. Silfr. mynt.

Så emedan Pelldojärfwi by, är till större delen lembnadt öde, eftersom för detta, åtskilliga Lappar, hafwa der sammastädes bodt, men nu för tiiden ganska fåå, så at Kongl. Maytt. wärkeligen liider i dess inkomster ehuru wäll utrymmet skal å den orten finnas; Tii i anledning af Kongl. Mayts. Placater om Lappmarkernes bebyggande af den 27 September 1693 och 3 Septemb. 1695, efterlåtes Per Olsson, at huusligen ned sättia sig wid Pälldojärfwi och Anger raa, der han bör opbruka Åker och rödia Äng, uppå dee ställen som han icke tilfogar Lappmannen Per Eriksson intrång, hwilket Nämde mannen Jöns Mikkelsson Kyro och Nybyggaren Henrik Henriksson, uti Per Erikssons närwaro, skola nästkommande Sommar utsee och honom tildela, hwilka Orter och ställen, han nästkommande åhr, bör låta annotera och Inprotocollera; Sedan 3ne friihets åhr, till husens Opbyggan- och Ägarnes opbrukande äro förelupne, Nembl. 1710, 1711 och 1712 will Gud, bör Per Olsson högre skatt sig påtaga, och det i proportion af dee ägor som han brukandes wardar, men öfwerflödigt Swediande blifwar honom förbudt.

Framledne Lappmannens Anders Thomassons i Rånnullaby, Broders Son Nils Nilsson ifrån Norige,

Original side 74:

förekom, och fordrade Arf efter bemelte sin faderbroder som barnlös är död blefwen. Anders Thomassons Foster Son Per Andersson Skautsa presenterade et förgångz- eller Testamentzbreef, underskrifwit af Anders Thomasson den 30 Januari 1699, däruti han gör sådan Förordning om sin Ägendom, at Skautsa och hans hustru som Anders och hans hustru, allerede den tiiden uti 13 åhr har sytt och skiött, skola efter deras död få behålla 1/3 af all hans ägendom, 1/3 taga hans hustrus Arfwingar och 1/3 Anders Thomassons, hwilken Testamentzskrift Anders sedermera den 31 Januari 1699, den 10 Februari 1702 och 6 Februari 1707 till mera wisso lagligan låtit Inprotocollera hafwandes And åhrs tiid af förberd. Sin fosterson blifwit i sin ålder och

bruckligheet, wähl Ansat och skiött. Så at Rätten efter Lag och Kongl. Mayts. 1686 åhrs Testamentzordning 1 § berörde Testamente Confirmerar och Stadfästar, den andra trediedelen är Anders Thomassons hustrus Arfwingar efter lag tilstödt, den öfriga Trediedelen förmoder Anders Thomassons broders Olof Thomassons Son Nils Olsson och Systrans Margretes Måg Thomas Eriksson, sig få behål-la, eftersom Anders Thomassons willia skall warit, det hans broder Nils Thomasson som flyttiat öfwer till Norie, eller hans barn, alts intet arf bekomma skulle, hälst som dee uppå tilskickadt bud, ey hafwa welat honom som barnlös war, Komma till hielp och understöd.

Comminister hr. Olof Sirma intygade och, at enär han Andreätiid 1707, besökte Anders Thomasson med herrans heliga Nattward, war

Original side 75:

hans sidsta tahl, huru som hans broder och bröders barn i Norige, dee där aldeles öfwergett honom, skulle ey det ringaste få, af hans ringa Ägendom, utan dee här Inriikes boende, som honom wäl welat och godt tilskyndat, den samma äthniuta; Hwarföre och Rätten i anledning af Lag och förberörde Kongl. Mayts. Testamentzordning, erkänner, de inriikes Arfwingarna till Anders Thomassons Ägendom berättigade, helst som dee uthriikes boende, innom Natt och Åhr ey eller hafwa der påfordrat. Dock såsom desse Arfwingar hafwa lemnadt odeelt till vidare sluth, En Kopparkittel om 10 wågs eller 20 dalars wärde och et par Räfsaxar och denne Nils Nilsson tagit sig före en så lång resa, efterläts dee honom samma Partsedlar, samt 2ne Ox Renar och een Way Ren, skolandes Olof Thomassons Son Nils Olsson Lefwerera een Ox Reen, och Systran Margretes Måg een Ox Reen och een Way Reen, eftersom han tagit lika lätt med broders barnen.

Opå framledna Ländsmannens i Rånulla Guttorm Jonssons Änkias hustru Kirstin Henriksdotters anhållan, wardt Jon Persson, Johan Hansson och Per Henriksson i Rånulla lagligen Afhörde, hwilka berättade, at förledit Åhr, samma dag som betiänterna reste här ifrån, hafwar Guttorm Jonsson och Mads Mikkellsson kommit at ordkastas, då Guttorm stött Mads omkull, Mads med samma med sin kiäpp slagit Guttorm i benet, dock kunde dee icke see, at han gaf sig illa der wid, utan begaf sig strax på resan till Koutokeino; Altså Sakfälles Mads Mikkellsson för Pust på Guttorm Jonsson, efter det 13 Cap. Såram. B. med willia L.L. till 3 Mark Silfr. mt. till treskiftes.

Original side 76:

Aldenstund Nils Amundsson ifrån Rånulla som för 4 eller 5 Åhr se-

dan, under warande tienst i Afwiowara, har tagit af Per Jonsson Rasack i Rånulla, en Silfwerring om 3 dahlars wärde, och hans Moder Brita Nilsson har bekommit en Koppar kiottell som berd. hennes Son lemnadt efter sig, tii bör hon och betala samma Silfwerring med 3 dlr. Kopparmynt.

Den 9 Februari hölts vidare Laga Ting uppå Enotäckis Tingsställe.

Nybyggjaren Henrik Henriksson Hätta i Pelldojärfwii, gaf för Rätta tilkänna, huruledes hans hustru Agnes Andersdotter, Ao. 1707 uti Marti Månad är med döden Afgången, med hwilken han Afladt fem stycken barn, Nembl. Sönerne Henrik och Per, och döttreerne Anna, Margrete och Agnes, dem han nu för deras Möderne afwittra will, inläggandes en Specification på all sin Ägendom af huus, boskap, fiskeredskap, Koppar, båtar, Ståhlbåga och Räfsaxar, hwilket alt blef på det nogaste wurderdt och bestigar tilhopa 224 dlr. Kopp. mt., hwilka Persedlar fadren påtagat sig at inlösa, och betalar barnen med Penningar för deras trediedeel deraf, efter det 17 Cap. Giftmålalabalken L.L. som bliffwar 74 dlr. 21 1/3 öre. Kopparmynt, och löpar uppå en broderslätt 21 dlr. 10 öre och på hwar Syster 10 dlr. 22 öre/:liikmätigt det 1 Capit. Erfdab. L.L.:/ hwilka Penningar fadren bör sina barn tilställa wid deras myndiga Åhr, i medlertiid lofwade han utan betalning eller afkårtning af deras lilla Arf, dem efter råd og lägenheet Kläda och föda.

Original side 77:

Eftersom Capellanen wällärde hr. Olof Sirma och Elias Madsson Masara i Rånulla by, antyga, det her Amund Jonsons Änkia Ingrid Henriksdotter Heyna, betingadt Lars Henriksson Kioncks hustru Gjertrud Andersdotter, till at Anse, skiöta och föda sin Omyndige dotter Kirstin som warit Tre åhr, enär hon den emottog, och uti twenne Somrar förestått, men allenast litat Reenmiölk och par stycken Renkiött bekommit till betahlning, och efter den tiden tagit barnet igen, och farit dermed ned på Landzbygden; Hwarföre pröfwar Rätten icke mindre än skiäligit det bör hustru Ingrid lefwerera och betala til hustru Gjertrud för samma två Somrars barnföda og skiötzell Tolf dlr. Koppr. mynt. som hr. Olof Sirma henne förnöyer emot den Klädes kiortell, som han Ingrid tilhörig, har i underpant för Twå dlr. Kopparmynt.

Nils Nilsson i Karetswando och dess hustrus Margrete Thomasdotters Reciproce uprättade Testamente d. 26 Januari 1698, blef efter begiäran, wederböranden till säkerhet, inteknadt och In-

protocollerat.

Sidst lät Befallningsman wählbetrodde Salomon Steigman, opläsa, dess af Sondawara, Rånulla och Päldojärfwi byar hållen Opbördz-bok, och som alle wederbörande tilstodo sig så stoor skatt för innewarande Åhr hafwa betallt, Tii blef samma Opbörds bok efter Förordningen, af Tingsrätten Verificerat.